

«Сунтаар улууһа (оройуона)» муниципальнай оройуон
«Б.Г. Игнатъев аатынан Дьаархан орто үөрэхтээһин интернат-оскуолата»
муниципальнай бюджетнай уопсай үөрэхтээһин тэрилтэтэ

БЫРАЙЫАК
«ТӨРӨППҮТТЭРИМ ИДЭЛЭРЭ»
Орто бөлөх

Иитээччи: Игнатъева Т.Н.

Дьаархан, 2024 үөрэх сыла

«Төрөппүттэрим идэлэрэ» бырайыак, орто «Күнчээн» бөлөх

Бырайыак көрүнгэ: кылгас болдьохтоох, информационнай-познавательнай, творческой.

Бырайыак кыттыылаахтара: оҕолор, төрөппүттэр, иитээччи.

Проблемата: оҕолор төрөппүттэрин идэлэрин туһунан билиилэрэ-көрүүлэрэ, үлэлэрэ уопастыба олоҕор улахан суолталаабын туһунан ситэ билиилэрэ суох.

Бырайыак сыала: оҕолорго төрөппүт идэтин көмөтүнэн араас идэлэри билиһиннэри, уопастыба олоҕор кинилэр үлэлэрин суолтатын туһунан өйдөбүлү кэнэтии.

Бырайыак сорукутара:

Тылга сайдыы: «Идэ», «Дьыэ кэргэн», идэлэр ааттара диэн өйдөбүллэр ньымаларынан тыл саппааһын байыты, ситимнээн сангаралларын ситиһии.

Билиигэ-көрүүгэ сайдыы: араас идэлээх дьон туһунан өйдөбүлү кэнэтии, төрөппүттэр үлэлэрин кытары билиһиннэрэн оҕо өйүн-санаатын, интэриэһин уһугуннары.

Социально-коммуникативнай сайдыы: ыал чилиэннэригэр тапталы, ытыктабылы үөскэтии, оҕо көхтөөхтүк оонньуур усулуобуйаларын үөскэтии, ханнык баҕарар соруудабы үтүө суобастаахтык уонна эппиэтинэстээхтик толороллоругар дьулуһуу.

Уус-уран-эстетическэй сайдыы: араас айымньылаах идэлэр көрүнгөһөрүнэн оҕолору сайыннары. Бырайыак тиэмэтинэн уус-уран айымньылары билиһиннэри.

Уратыта: 2024 сыл Арасыйаҕа - дьыэ кэргэн, Саха Өрөспүүбүлүкэтигэр - оҕо саас сылын уонна Өрөспүүбүлүкэбитигэр – ийэ, Арасыйаҕа - аҕа күннэрин чэрчитинэн оҕолорго төрөппүттэр идэлэрин билиһиннэрэн тыл саппааһын кэнэтэн араас идэлээх дьон улэтин көрөн-истэн уһуйаан саастаах

оџолор улэџэ сысталлар уонна угуйуллаллар. Идэлэри кытары билсигэннэр оџолор аныгы үйэ тэтимигэр иитиллэллэр уонна сысталлар.

Күүтүүлэр түмүк:

Оџолор идэ туһунан билиилэрин таһымын үрдэтии.

Оџолор туора дьон үлэтин сыаналыылыларын ситиһии.

Уһуяанга, бөлөх иһигэр араас үлэ дьайымалыгар сыһыарыы.

Бырайыак түһүмэџэ:

1. Бэлэмнэнии:

- Үлэ былаанын оноруу
- Матырыйаал мунньуу
- Дьаһаллар былааннарын оноруу
- Информацияны хомуйуу
- Мунньуллубут уопуту түмүү

2. . Сүрүн (былааннаммыт дьаһаллар):

- Араас идэлээх дьон туһунан хартыыналары көрүү
- Улахан дьон үлэлэрин туһунан оџо уус-уран айымньыларын кытта билсиһии, хоһоону үөрэтии
- Төрөппүттэр идэлэрин туһунан оџолору кытта сэхэргэһии
- Дидактической оонньуулар: «Кимихэ туох нааданый?», «Таабырыннар», «Разложи почту по ящикам», «Почтальон», «Ким тугу үлэлирий?», «Что лишнее?», «Снаряжение пожарного», «Теневое лото», «Что обозначают?», «Идэлэр»
- Оруоллаах оонньуулар: «Дьизэ кэргэн», «Я-строитель», «Балыһа», «Фермер»
- Презентация көрүү «Мир профессий»
- Бырайыак тиэмэтинэн таабырыннары таайыы
- Бырайыак тиэмэтинэн иллэн кэмнэ уус-уран айар үлэлэр «Идэлэр», «Ситэрэн биэр», «Улааттаххына туох идэлээх буолуоххунуй?» уо.д.а.
- Ийэлэр, аҕалар үлэлиир сирдэригэр экскурсия

- Оџолорго уонна төрөппүттэргэ дьиэбэ соруудах - лепбук, араас идэ көстүүмнэрэ уонна туттар маллара

Төрөппүттэри кытта үлэ:

- Бырайыак тиэмэтинэн информационнай стендэлэри төрөппүт муннугар тэрийии
- «Идэлэр» лепбук уонна араас идэ көстүүмнэрин, туттар малларарын онорорго тардыы

3. Түмүк:

- Оџо-төрөппүт үлэтин быыстапкатын бэлэмнээһин уонна тэрийии
- Ыытыллыбыт тэрээһин тустарынан хаартыскалары оноруу
- Презентация «Идэлэр тусстарынан тугу билэбит?»
- Лепбук выставката «Идэлэр»

Бырайыак түмүгүнэн:

1. Тыл сайдыытыгар араас идэ көрүнүн санара үөрэннилэр уонна билистилэр
2. Оонньу ненгө билбит идэлэринэн оџолор бэйэлэрэ оонньуулар
3. Оџолор төрөппүттэрин кытта дьиэбэ соруудахтары бэлэмнээтилэр
4. Оџолор, төрөппүттэр бырайыакка көхтөөхтүк кытыннылар, төрөппүттэр оџолорун кытары бэйэлэрин идэлэрин туһунан уруһуйдаатылар; лепбук, араас идэ көстүүмнэрин, туттар малларын онордулар

Паспорт педагогического проекта

Бырайыак аата	«Төрөппүттэрим идэлэрэ»
Аадырыс	«Сунтаар улууһа (оройуона)» муниципальнай оройуон «Б.Г. Игнатьев аатынан Дьаархан орто үөрэхтээһин интернат-оскуолата» муниципальнай бюджетнай уопсай үөрэхтээһин тэрилтэтэ
Бырайыак кыттыылаахтара	Оҕолор, төрөппүттэр, иитээччи
Сыала	Оҕолорго төрөппүт идэтин көмөтүнэн араас идэлэри билиһиннэри, уопастыба олоҕор кинилэр үлэлэрин суолтатын туһунан өйдөбүлү кэнэтии.
Соруктара	Тылга сайдыы: «Идэ», «Дьэ кэргэн», идэлэр ааттара диэн өйдөбүллэр ньымаларынан тыл саппааһын байыты, ситимнээн санаралларын ситиһии. Билиигэ-көрүүгэ сайдыы: араас идэлээх дьон туһунан өйдөбүлү кэнэтии, төрөппүттэр үлэлэрин кытары билиһиннэрэн оҕо өйүн-санаатын, интэриэһин уһугуннары. Социально-коммуникативнай сайдыы: ыал чилиэннэригэр тапталы, ытыктабылы үөскэтии, оҕо көхтөөхтүк оонньуур усулуобуйаларын тэрийии, ханнык баҕарар соруудабы үтүө суобастаахтык уонна эппиэтинэстээхтик толороллоругар дьулуһуу. Уус-уран-эстетическэй сайдыы: араас айымньылаах идэлэр көрүнгэринэн оҕолору сайыннары. Бырайыак тиэмэтинэн уус-уран айымньылары билиһиннэри.
Кээмэйэ	Кылгас болдьохтоох: 15.09.24-23.09.24
Көрүнгө	Информационнай-познавательскай, творческай
Түмүгэр	- Оҕо-төрөппүт үлэтин быыстапкатын бэлэмнээһин уонна тэрийии - Ытыллыбыт тэрээһин тустарынан хаартыскалары оноруу - Лепбук выставката «Идэлэр»
Уратыта	Бырайыакка оҕолор, төрөппүттэр, иитээччи кыттыыны ылар. Араас идэлээх дьон үлэтин көрөн-истэн уһуйаан саастаах оҕолор үлэбэ сысталлар уонна угуйуллаллар. Идэлэри кытары билсигэннэр оҕолор аныгы үйэ тэтимигэр иитиллэллэр уонна сысталлар.
Түмүк	- Тыл сайдыытыгар араас идэ көрүнгүн санара үөрэннилэр уонна билистилэр - Оонньу нөнгө билбит идэлэринэн оҕолор бэйэлэрэ оонньуулар - Оҕолор төрөппүттэрин кытта дьэбэ сорудахтары бэлэмнээтилэр - Оҕолор, төрөппүттэр бырайыакка көхтөөхтүк кытыннылар, төрөппүттэр оҕолорун кытары бэйэлэрин

	идэлэрин туһунан уруһуйдаатылар; лепбук, араас идэ кестүүмнэрин, туттар малларын онордулар
--	--

Бырайыак түһүмэхтэрэ:

1. Бэлэмнэнии:

- Үлэ былаанын оноруу
- Матырыйаал мунньуу
- Дьаһаллар былааннарын оноруу
- Информацияны хомуйуу
- Мунньууллубут уопуту түмүү

2. Сүрүн (былааннаммыт дьаһаллар):

Оҕо дьайымала	Төрөппүт дьайымала	Иитээччи дьайымала
• Араас идэлээх дьон туһунан хартыыналары көрүү • Улахан дьон улэлэрин туһунан оҕо уус-уран айымньыларын кытта билсии, хоһоону үөрэтии • Дидактической оонньуулар: «Идэни билэбин», «Кимихэ туох нааданый?», «Таабырыннар», «Разложи почту по ящикам», «Почтальон», «Ким тугу улэлирий?», «Что лишнее?», «Снаряжение пожарного», «Теневое лото», «Что обозначают?», «Идэлэр»	Төрөппүт муньаҕа, • Бырайыак тиэмэтинэн информационнай стендэлэри тереппут муннугар тэрийии • «Идэлэр» лепбук уонна араас идэ кестүүмнэрин, туттар малларарын онороруу	1. НОД Тылы сайыннарыы: «Идэ», «Дьиз кэргэн» Билии-көрүү: Презентация «Идэлэр тустарынан тугу билэбит?» Сыбаан оноруу: «Аҕабар курууска» Сыһыаран оноруу: «Ийэбэр откырытка» 2. Презентация көрүү «Мир профессий» 3. Кэпсэтии: Төрөппүттэр идэлэрин туһунан оҕолору кытта сэлэргэһии 4. Дидактической оонньуулар: «Идэни билэбин», «Кимихэ туох нааданый?», «Таабырыннар», «Разложи почту по ящикам», «Почтальон», «Ким

• Оруоллаах оонньуулар: «Дьиз кэргэн», «Я-строитель», «Балыһа», «Фермер» • Таабырыннары таайы • Иллэн кэмнэ уус-уран айар үлэлэр «Идэлэр», «Ситэрэн биэр», «Улааттаххына туох идэлээх буолуоххунуй?» уо.д.а. • Ийэлэр, аҕалар үлэлиир сирдэригэр экскурсия		тугу үлэлирий?», «Что лишнее?», «Снаряжение пожарного», «Теневое лото», «Что обозначают?», «Идэлэр» 5. Ийэлэр, аҕалар үлэлиир сирдэригэр экскурсия 6. Таабырыннары таайы 7. Иллэн кэмнэ уус-уран айар үлэлэр «Идэлэр», «Ситэрэн биэр», «Улааттаххына туох идэлээх буолуоххунуй?»
---	--	--

Иллэн кэмнэ оруоллаах оонньуулар

Бырайыак тиэмэтинэн дьарыктар, сэлэргэһиилэр.

Төрөппүттэр үлэлиир сирдэригэр

эксперсия

